

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԻ

2020 ԹՎԱԿԱՆԻ

ԲՅՈՒՋԵՏԱՅԻՆ

ՈՒ Ղ Ե Ր Ձ

ՄԱՍ I

Երևանի քաղաքապետի զեկույցը 2020 թվականի Երևան քաղաքի զարգացման հիմնական ուղղությունների մասին

Հիմք ընդունելով Երևան քաղաքի զարգացման 2019-2023 թվականների հնգամյա ծրագրով նախատեսված գերակայություններն ու առկա ռեսուրսները, Երևան քաղաքի 2020 թվականի ծրագրի առաջնահերթությունները, 2019 թվականի ընթացքում իրականացված ծրագրերի հիմնական ուղղություններն ու դրանց կատարման արդյունավետությունը, հաշվի առնելով գլխավոր հատակագծի պահանջների համատեքստում Երևան քաղաքի նկարագիրը պահելու առաջնահերթությունները, Երևան քաղաքի զարգացման հիմնական ուղղություններում առաջնահերթ և գերակա են համարվելու հնգամյա ծրագրի տրամաբանությամբ ու սկզբնական ժամանակաշրջանի համար իրագործելի այն նոր և շարունակական ծրագրերը, որոնք միտված են լինելու մայրաքաղաքի տարածքային համաչափ և կայուն զարգացմանը, բարեկարգ, հարմարավետ և մատչելի միջավայրի ձևավորման շարունակականության ապահովմանը, քաղաքային ենթակառուցվածքների արդիականացմանը, բնակչության կենսական շահերի ապահովմանը:

Երևան քաղաքի 2020 թվականի համար նախանշված ծրագրերի իրականացումը խարսխվելու է համաչափ զարգացման սկզբունքի վրա, որի նպատակային իրագործման համար առաջնահերթ և գերակա են համարվելու՝

1. Կառավարման արդյունավետության բարձրացումը, քաղաքապետարանի գործունեության թափանցիկությունը և բնակչությանը լիարժեք հաշվետու լինելը:
2. Հանրային տարածքների, շրջակա միջավայրի և պատմամշակութային ժառանգության պաշտպանությունը:
3. Մարդու իրավունքների պաշտպանության գերակա սկզբունքներով որոշումների կայացումը:

4. Քաղաքի մասնակցային կառավարման մշակույթի ձևավորումը՝ բնակչությանը մասնակից դարձնելով հանրային նշանակություն ունեցող և բնակչությանը հուզող որոշումների կայացմանը՝ հարցումների, քննարկումների և քվեարկությունների միջոցով:
5. Քաղաքի կառավարման ներառականության բարելավումը:
6. Իրավահավասար ու ներդաշնակ համակեցության մշակույթի ձևավորումը:
7. Անվտանգ, առողջ և հարմարավետ ապրելու և գործելու կենսամիջավայրի ստեղծումը:
8. Կոշտ թափոնների կառավարման ժամանակակից համակարգի ստեղծման, այդ թվում՝ աղբահանության կազմակերպման և կարգավորման, նոր աղբավայրի և աղբի վերամշակման գործարանի ստեղծման մեկնարկի ապահովումը:
9. Երևան քաղաքի հասարակական տրանսպորտի համակարգի ամբողջական արդիականացման մեկնարկի ապահովումը:
10. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների և բնակիչների միջև համագործակցային կապի ամրապնդումը:
11. Բազմաբնակարան շենքերի կառավարման մարմինների նկատմամբ վստահության բարձրացումն ու գործունեության թափանցիկության ապահովումը:
12. Երիտասարդական և սպորտային ծրագրերի միջոցով բնակիչների շրջանում առողջ ապրելակերպի գաղափարի խթանումը:
13. Զբոսաշրջության ենթակառուցվածքների զարգացման խթանումը և Երևանի զբոսաշրջային միջավայրի բարելավումը:
14. Բազմաբնակարան շենքերի վերելակների հիմնախնդրի լուծումը:
15. Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության առողջապահական հիմնարկների սպասարկման որակի բարելավման մեխանիզմների ներդրումը:
16. Նախադպրոցական հաստատությունների և դպրոցների մատչելիության և ներառականության հնարավորությունների ապահովումը:
17. Երևան քաղաքում կրթական համակարգի որակի բարելավմանն ուղղված միջոցառումների իրականացումը:
18. Մշակույթի ոլորտի ենթակառուցվածքների զարգացում, մշակութային ծառայություններից օգտվելու ներառականության ապահովումը:
19. «Խելացի քաղաք» ծրագրի ներդրում, կառավարման օպտիմալացումն ու ծառայությունների որակի բարելավումը:

20. Երևանի և այլ քաղաքների միջև գործնական կապերի հաստատումն ու պահպանումը, ինչպես նաև տարբեր միջազգային ծրագրերին և միություններին մասնակցության ապահովումը:
21. Երևանի կենտրոնի բեռնաթափման և քաղաքը շրջանցող ճանապարհների ճանապարհաշինարարական լայնածավալ ծրագրերի շարունակականության ապահովումը:
22. Փողոցային լուսավորության համակարգի արդիականացումը, էներգախնայող համակարգերի ներդրումը, վերգետնյա մալուխային ցանցի ստորգետնյա անցկացումը, համակարգի անվտանգության և հուսալիության աստիճանի բարձրացումը:
23. Շենքերի և բակային տարածքների բարեկարգումն ու բնակչության անվտանգ տեղաշարժի ապահովումը:
24. Բնակելի ֆոնդի վերանորոգումն և պահպանումը, հարթ և թեք տանիքների, ջրամատակարարման և ջրահեռացման ներքին ցանցի, վթարային պատշգամբների վերանորոգման շարունակականության ապահովումը:
25. Հանգստի գոտիների ստեղծումը, միջազգային չափանիշներին համապատասխան կանաչապատման աշխատանքների իրականացումը, Երևանի կանաչապատման և կանաչ տարածքների պահպանման նոր մոդելի ներդրումը:
26. Նոր կառուցապատվող թաղամասերում ենթակառուցվածքների ստեղծման մեկնարկի ապահովումը:
27. Գործարարության և ներդրումների համար բարենպաստ միջավայրի ապահովումը, համայնքի և գործարար միջավայրի միջև փոխշահավետ համագործակցության խթանումը:
28. Նախակրթական, կրթական, մշակութային և սպորտային օբյեկտների հիմնանորոգման աշխատանքների շարունակականության ապահովումը:
29. Երեխաների իրավունքների պաշտպանությունն ու անչափահասների հետ տարվող աշխատանքների բարելավումը:
30. Սոցիալական բնակարանաշինության նոր ծրագրի մեկնարկը:
31. Բնակիչների սոցիալական պաշտպանվածության ապահովումն ու այդ նպատակով հաշմանդամություն ունեցող անձանց, ծնողազուրկ երեխաների, բազմազավակ և

անապահով ընտանիքների կենսական ապահովմանն ուղղված սոցիալական
ծրագրերի արդյունավետ իրականացումը:

ՄԱՍ II

Բացատրագիր-Հիմնավորում

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի

նախագծի

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագիծը կազմվել է «Հայաստանի Հանրապետության բյուջետային համակարգի մասին» և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» օրենքների պահանջներին համապատասխան, որի ձևավորման հիմքում ընկած են խնայողականությունը, հաշվեկշռվածությունը, արդյունավետությունը, հավաստիությունը, հստակությունը և թափանցիկությունը:

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեն կանխատեսվում է՝

եկամուտների գծով՝ 107,146,776.0 հազ. դրամ,

ծախսերի գծով՝ 116,259,587.5 հազ. դրամ,

դեֆիցիտը՝ 9,112,811.5 հազ. դրամ:

1. Եկամուտների կանխատեսում.

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծում (այսուհետ՝ նախագիծ) եկամուտների ընդհանուր գումարը ծրագրվել է 107,146,776.0 հազ. դրամի չափով՝ Երևան քաղաքի 2019 թվականի բյուջեով ի սկզբանե հաստատված 83,077,572.1 հազ. դրամի դիմաց: Ծրագրված եկամուտները գերազանցում են 2018 թվականի փաստացի հավաքագրված ընդհանուր եկամուտներին 38,478,717.0 հազ. դրամով կամ 56.0 %-ով:

Նախագծով նախատեսված եկամուտների ընդհանուր ծավալում սեփական եկամուտները կազմում են 27,020,249.6 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի նախատեսվածից 3,079,373.9 հազ. դրամով ավելի, իսկ 2018 թվականի սեփական եկամուտների փաստացի կատարողականից 5,615,152.8 հազ. դրամով կամ շուրջ 26.23%-ով ավելի:

2019 թվականին սեփական մուտքերը նախատեսված եկամուտների ընդհանուր ծավալում կազմել է 29,5%-ը, իսկ 2020 թվականին սեփական մուտքերը նախատեսվում է եկամուտների ընդհանուր ծավալի 32.6%-ը:

Նախագծով նախատեսված եկամուտների հիմնավորումը և համեմատական վերլուծությունը առավել հստակ կլինի դրանք առանձին եկամտատեսակների տեսքով ներկայացման պարագայում: Մասնավորապես.

1.1) Հարկեր և տուրքեր.

Հարկային եկամուտները ծրագրվել են 14,813,998.2 հազ. դրամի չափով կամ 2019 թվականի համար հաստատված ցուցանիշից 2,155,690.3 հազ. դրամով կամ 17.0%-ով ավելի: 2020 թվականին նախատեսված հարկային եկամուտները ավել են 2018 թվականի փաստացի հավաքագրված ցուցանիշից 3,649,395.3 հազ. դրամով կամ 32,7%-ով, որից.

- գույքահարկը նախագծով նախատեսվել է 14,099,915.7 հազ. դրամ կամ 2019 թվականի համար հաստատված ցուցանիշից 2,114,963.7 հազ. դրամով ավելի, իսկ 2018 թվականի փաստացի ցուցանիշից 3,516,284.8 հազ. դրամով կամ շուրջ 33.22%-ով ավելի,
- հողի հարկը ծրագրվել է 714,082.5 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին ծրագրված ցուցանիշից 40,726.6 հազ. դրամով ավելի: 2020 թվականին նախատեսված հողի հարկը գերազանցում է 2018 թվականին փաստացի հավաքագրված ցուցանիշը 133,110.5 հազ. դրամով կամ 22.91%-ով:

Տեղական տուրքերի գծով 2020 թվականին ծրագրվել են 3,158,395.0 հազ. դրամի մուտքեր 2019 թվականին նախատեսված 2,772,352.0 հազ. դրամի դիմաց կամ 386,043.0 հազ. դրամով ավել, ինչը ավել է 2018 թվականի փաստացի ցուցանիշից 424,596.4 հազ. դրամով կամ շուրջ 15.53%-ով:

Տեղական տուրքերի կազմում համայնքի տարածքում արտաքին գովազդ տեղադրելու թույլտվության համար 2020 թվականի բյուջեի նախագծով կանխատեսվել է 1,401,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին նախատեսված 1,296,908.5 հազ. դրամից 104,591.5 հազ. դրամով ավել, ինչն ավել է 2018 թվականին փաստացի հավաքագրված ցուցանիշից 1.2%-ով:

Համայնքի բյուջե վճարվող պետական տուրքերը 2020 թվականի համար նախագծով ծրագրվել են 457,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից ավել 65,000 հազ. դրամ ավել չափով, որից.

- քաղաքացիական կացության ակտեր գրանցելու հետ կապված համապատասխան գործարքներից՝ 77,000.0 հազ. դրամ,

- նոտարական գրասենյակների կողմից նոտարական ծառայությունների հետ կապված համապատասխան գործարքներից՝ 380,000.0 հազ. դրամ:

1.2) Պաշտոնական դրամաշնորհներ.

Հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշները՝ նախագծով ծրագրվել են 24,015,398.7 հազ. դրամի չափով պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 158,062.9 հազ. դրամով կամ 0.66%-ով ավել: Ընդ որում.

- Համայնքի բյուջե մուտքագրվող արտաքին պաշտոնական դրամաշնորհներ՝ ստացված միջազգային կազմակերպություններից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման համար նախատեսվել է 1,550,690.7 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 164,373.8 հազ. դրամով ավել, որը նախատեսում է Արևելյան Եվրոպայի էներգախնայողության և բնապահպանական գործընկերության աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի էներգաարդյունավետության» և «Եվրոպական միությունը Երևանի արևային համայնքի համար» ծրագրերի շրջանակներում ստացվող դրամաշնորհները:
- ՀՀ պետական բյուջեից ֆինանսական համահարթեցման սկզբունքով տրամադրվող դոտացիաները նախատեսվել են 13,430,355.1 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված և 2018 թվականի փաստացի ստացված ցուցանիշների չափով:
- Պետական բյուջեից ընթացիկ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումների (սուբվենցիաների) գծով նախատեսվել է 8,434,352.9 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ի սկզբանե հաստատվածից 960.1 հազ. դրամով ավել, իսկ ճշտված ցուցանիշից 3,029.9 հազ. դրամով պակաս: (ցանկը կցվում է):
- Պետական բյուջեից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման նպատակային հատկացումների (սուբվենցիաներ) գծով նախատեսվել է 600,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 3,281.0 հազ. դրամով պակաս:

1.3) Այլ եկամուտներ.

Այլ եկամուտները 2020 թվականի նախագծով ծրագրվել են 64,701,984.1 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեով նախատեսված 43,520,514.2 հազ. դրամի դիմաց

կամ 48.67%-ով ավել, ինչը նաև ավելացում է 2018 թվականի փաստացի ցուցանիշի նկատմամբ 101.93%-ով, որից.

- շահաբաժինների գծով 2020 թվականին ծրագրվել է 121,366.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին նախատեսված ցուցանիշից 38,396.5 հազ. դրամով ավել: Հաշվարկը կատարվել է՝ հիմք ընդունելով համայնքային կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունների վերլուծությունները և կանխատեսումները, ինչպես նաև Երևան քաղաքի ավագանու 2010 թվականի մարտի 18-ի N 69-Ա որոշմամբ հաստատված կարգի դրույթները,
- համայնքի սեփականություն համարվող հողերի վարձավճարները ծրագրվել են 649,337.9 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին նախատեսված 638,907.7 հազ. դրամի դիմաց կամ 10,430.2 հազ. դրամով ավել՝ հիմք ընդունելով վարձակալության հաշվառման բազայի ճշգրտումը, ներառյալ ավագանու որոշմամբ սահմանված կարգով և դրույքաչափերով վարձակալության պայմանագրերի վերանայման հնարավորությունները,
- համայնքի վարչական տարածքում գտնվող պետության և համայնքի սեփականությանը պատկանող հողամասերի կառուցապատման իրավունքի դիմաց գանձվող վարձավճարները ծրագրվել են 140,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 20,000.0 հազ. դրամով ավել,
- այլ գույքի վարձակալությունից մուտքերը ներառում են համայնքային սեփականություն հանդիսացող անշարժ գույքի, բացառությամբ հողերի, վարձակալության տրամադրման դիմաց գանձվող վարձավճարները և ծրագրվել են 333,687.2 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի նախատեսված 342,215.3 հազ. դրամի դիմաց, ինչը սակայն 2018 թվականի փաստացի հավաքագրված ցուցանիշից ավել է 113.35%-ով:
- պետության կողմից կրթության, մետրոպոլիտենի կառավարման, սոցիալական և քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ծառայությունների գործունեության կազմակերպման, պետական կազմակերպությունների աշխատողներին սոցիալական փաթեթով ապահովման, ինչպես նաև Երևանի կոշտ թափոնների կառավարման, Երևանի քաղաքային լուսավորության քաղաքային ենթակառուցվածքների և քաղաքի կայուն զարգացման

ներդրումային ոլորտներում Երևանի քաղաքապետին պատվիրակված լիազորությունների իրականացման ծախսերի ֆինանսավորման համար պետական բյուջեից ստացվող միջոցները նախագծով 2020 թվականի համար ծրագրվել են 56,111,127.7 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված 35,277,598.4 հազ. դրամի և 2018 թվականի 24,974,967.3 հազ. դրամի դիմաց կամ համապատասխանաբար 20,833,529.3 հազ. դրամով և 31,136,160.4 հազ. դրամով ավել՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշները (ցանկը կցվում է):

- տեղական վճարների գծով ծրագրվել է 5,817,352.3 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի 5,734,574.4 հազ. դրամի համեմատ, ինչն ավելի է նաև 2018 թվականի փաստացի հավաքագրման ցուցանիշից 995,692.6 հազ. դրամով կամ 20.65%-ով: Տեղական վճարների գծով նախատեսված ցուցանիշը ներառում է Երևան քաղաքի ավագանու 2011 թվականի դեկտեմբերի 9-ի «Երևան քաղաքում աղբահանությունը կազմակերպելու համար տեղական վճարի դրույքաչափերը սահմանելու մասին» N 347-Ն որոշմամբ սահմանված և 2012 թվականից կիրառվող աղբահանության վճարը, որը ծրագրվել է 3,539,387.8 հազ. դրամի չափով, ինչպես նաև համայնքի տարածքում ճարտարապետաշինարարական նախագծային փաստաթղթերով նախատեսված աշխատանքներն ավարտելուց հետո ավարտը ավարտական ակտով փաստագրման ձևակերպման համար և շահագործման թույլտվության ձևակերպման համար ծառայությունների դիմաց փոխհատուցման վճարը՝ 151,000.0 հազ. դրամ: Համայնքի կողմից մրցույթների և աճուրդների կազմակերպման հետ կապված ծախսերի փոխհատուցման համար մասնակիցներից վճարների գծով ծրագրվել է 2,000.0 հազ. դրամի մուտքեր: Միաժամանակ, «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի ընդունումից հետո արդեն իսկ տեղական վճար համարվող ավտոտրանսպորտային միջոցն ավտոկայատեղում կայանելու համար ծրագրվել է 1,210,000.0 հազ. դրամ, համայնքային ենթակայության մանկապարտեզի ծառայությունից օգտվողների համար նախատեսվել է՝ 43,200.0 հազ. դրամ, համայնքային ենթակայության արտադարոցական դաստիարակության հաստատությունների (երաժշտական, նկարչական և արվեստի դպրոցներ և այլն) ծառայություններից օգտվողների

համար՝ 650,321.5 հազ. դրամ, համայնքի արխիվից փաստաթղթերի պատճեններ տրամադրելու համար՝ 2,643.0 հազ. դրամ, համայնքային սեփականություն հանդիսացող պատմության և մշակույթի անշարժ հուշարձանների և համայնքային սեփականության թանգարանների մուտքի համար՝ 15,000.0 հազ. դրամ, համայնքի վարչական տարածքում տոնավաճառներին (վերնիսաժներին) մասնակցելու համար՝ 1,500.0 հազ. դրամ, համայնքի կողմից կառավարվող բազմաբնակարան շենքերի ընդհանուր բաժնային սեփականության պահպանման պարտադիր նորմերի կատարման համար՝ 22,000.0 հազ. դրամ, անասնաբույժի ծառայության դիմաց վճարի համար՝ 9,000.0 հազ. դրամ, համայնքի տնօրինության և օգտագործման տակ գտնվող հողերը հատկացնելու, հետ վերցնելու և վարձակալության տրամադրելու դեպքերում անհրաժեշտ փաստաթղթերի (փաթեթի) նախապատրաստման համար՝ 2,000.0 հազ. դրամ, այլ տեղական վճարների համար՝ 169.300.0 հազ. դրամ:

- ինքնակամ կառուցված շենքերի և շինությունների օրինականացման վճարների գծով ծրագրվել է 30,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին ծրագրված ցուցանիշից պակաս 30,000.0 հազ. դրամի չափով,
- վարչական իրավախախտումների համար պատասխանատվության միջոցների կիրառումից եկամուտների գծով նախատեսվել է 492,593.0 հազ. դրամ, որից 250,000.0 հազ. դրամը՝ ավտոկայանատեղի վճարի չվճարման սահմանված դեպքերում նախատեսվող պատասխանատվության միջոցների կիրառումից,
- մուտքեր համայնքի բյուջեի նկատմամբ ստանձնած պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման դիմաց գանձվող տույժերից եկամուտի գծով նախատեսվել է 18,000.0 հազ. դրամ:
- նվիրատվության, ժառանգության իրավունքով ֆիզիկական անձանցից և կազմակերպություններից համայնքին, վերջինիս ենթակա բյուջետային հիմնարկների տնօրինմանն անցած գույքի (հիմնական միջոց կամ ոչ նյութական ակտիվ չհանդիսացող) իրացումից և դրամական միջոցներից կապիտալ ծախսերի ֆինանսավորման համար համայնքի բյուջե ստացված մուտքերի՝ տրամադրված արտաքին աղբյուրներից եկամտի գծով ծրագրվել է 12,000. հազ. դրամ՝ 2019 թվականին ծրագրված ցուցանիշի չափով,

- օրենքով և իրավական այլ ակտերով սահմանված՝ համայնքի բյուջե մուտքագրման ենթակա այլ եկամուտների գծով ծրագրվել է 961,520.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի բյուջեով նախատեսված 721,070.5 հազ. դրամի դիմաց:

2. Ծախսերի կանխատեսում.

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծով ծախսերի ծավալը ծրագրվել է 116,259,587.5 հազ. դրամի չափով: Ծախսերի ամբողջ ծավալի շուրջ 90.3%-ը կամ 104,969,085.3 հազ. դրամը բաժին է ընկնում ընթացիկ ծախսերին (վարչական բյուջե), 11,290,502.2 հազ. դրամը՝ ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով զուտ ծախսերին (ֆոնդային բյուջե), իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով մուտքերի և ելքերի գումարը կազմում է 3,921,000.0 հազ. դրամ: Նախագծի ծախսային մասը ավել է 2019 թվականի բյուջեով նախատեսված ծախսային մասից 31,912,775.5 հազ. դրամով, որից 20,824,496.2 հազ. դրամը << 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշի ավելացումն է, որպես պատվիրակված լիազորություն, 7,884,950.4 հազ. դրամը տարեսկզբի ազատ մնացորդն է, 3,079,373.9 հազ. դրամը եկամուտների ընդհանուր ծավալում սեփական եկամուտների ավելացումն է, իսկ 123,955.0 հազ. դրամը ձևավորվել է այլ արտաքին աղբյուրներից ստացված դրամաշնորհներից: Ավելացված ծախսերի բացատրությունն ըստ ծրագրերի ներկայացվում է ստորև:

Նախագծով առաջարկվող բյուջետային ծախսերի ծավալներում սոցիալական բնագավառի (կրթություն, առողջապահություն, սոցիալական պաշտպանություն) ծախսերի տեսակարար կշիռը կազմում է 31.8%, տրանսպորտի բնագավառին (այդ թվում՝ ճանապարհային տրանսպորտի) վերաբերող ծախսերինը՝ 19.5%, շրջակա միջավայրի պաշտպանությանն ուղղված ծախսերինը՝ 17.3%:

Նախագծով նախատեսվել է պահուստային ֆոնդ 10,447,241.0 հազ. դրամի չափով, որից 9,328,174.6 հազ. դրամը վարչական մասը (վարչական եկամուտների 8.9%-ը), իսկ 1,119,066.4 հազ. դրամը ֆոնդային մասը, որից 500,000.0 հազ. դրամը ուղղվելու է մասնակցային բյուջեի համատեքստում Երևան քաղաքի բնակիչների կողմից առաջարկվող նոր ծրագրերի և գաղափարների իրագործելիության ուսումնասիրմանն ու դրանց իրականացմանը: Վարչական մասի պահուստային ֆոնդից 9,228,174.6 հազ. դրամը նախագծով նախատեսվում է հատկացնել՝ հիմք ընդունելով << 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշը, որպես պատվիրակված

լիազորություն Ասիական բանկի աջակցությամբ իրականացվող քաղաքային ենթակառուցվածքների և քաղաքի կայուն զարգացման ներդրումային երկրորդ ծրագրի համակարգմանն և կառավարմանը:

Նշված ծրագիրը նախատեսվել է պահուստային ֆոնդից հատկացման ձևով, քանի որ այն ծախսային մասով ներառելու դեպքում չէր ապահովվի «Բյուջետային համակարգի մասին» ՀՀ օրենքով և «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքով պահուստային ֆոնդի համար նախատեսված նվազագույն 5%-անոց շեմը: Նման օրենսդրական շեմն ըստ էության խնդիր է առաջացնում համայնքներից միայն Երևան համայնքում, հաշվի առնելով եկամուտների կազմում պատվիրակված լիազորությունների իրականացման համար նախատեսված ֆինանսավորման ծավալը:

Ստորև ներկայացվում են Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծով ծրագրվող ծախսերի սկզբունքներն ու հիմնավորումները՝ ըստ ծրագրերի.

1. **Կառավարման մարմնի պահպանում** ծրագրով ծախսերը նախագծում ծրագրվել են՝ հիմնականում հաշվի առնելով գործող օրենսդրության (ներառյալ փոփոխությունները) պահանջները, խորհրդատվական բնույթ կրող նորմատիվները, ինչպես նաև Երևանի քաղաքապետարանի (այդ թվում՝ Երևան քաղաքի բյուջեի միջոցների հաշվին պահպանվող միակ բյուջետային հիմնարկի՝ «Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմ» համայնքային կառավարչական հիմնարկի) կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումներին (ներառյալ վարչական շրջաններին) վերապահված լիազորությունների լիարժեք և արդյունավետ իրականացման համար դրանց գործունեության առանձնահատկությունները: Այս ծրագրով նախագծում ծախսեր են նախատեսվել 9,549,365.0 հազ. դրամ կամ ընդհանուր ծախսերի շուրջ 8.2%-ը, ինչը 2019 թվականի ճշտված համապատասխան ցուցանիշից ավել է 311,683.9 հազ. դրամով: Նշված ծրագրով նախատեսված ծախսերում էական տեսակարար կշիռ է կազմում աշխատավարձի ֆոնդը՝ 5,565,619.2 հազ. դրամ: Աշխատավարձի ֆոնդի հաշվարկը իրականացվել է Երևան քաղաքի ավագանու 2019 թվականի հունիսի 17-ի N 104-Ա որոշմամբ հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա: Հաստատված հաստիքացուցակով նախատեսված 2132.5 հաստիքից նշված ծախսային հոդվածին բաժին է ընկնում թվով 1917.5 հաստիքներ (առանց պատվիրակված լիազորությունների համար նախատեսված հաստիքների), որից միջին տարեկան ցուցակային ընդհանուր թվաքանակը կազմում է 1696: Աշխատավարձի ֆոնդը ինչպես նախորդ տարիներին,

այնպես էլ 2020 թվականին ծրագրվել է 13 ամսվա աշխատավարձի չափով, որը նախատեսված է արձակուրդայինների և վերջնահաշվարկների վճարման համար: Նույն սկզբունքով՝ հաշվարկված և նախատեսված հաստիքներում աշխատող անձանց խրախուսման համար, աշխատավարձի ֆոնդի 34.1%-ի չափով նախատեսվել է պարգևատրման ֆոնդ: Էներգետիկ ծառայությունները ներառում են էլեկտրաէներգիայի և ջեռուցման ծախսերը, որոնք հաշվարկվել են հիմք ընդունելով նախորդ տարիների փաստացի և 2019 թվականին սպասվող ծախսերի ծավալների միջին ցուցանիշները, Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի 2016 թվականի դեկտեմբերի 23-ի N422-Ն, 2016 թվականի նոյեմբերի 25-ի N333-Ն և 2017 թվականի նոյեմբերի 22-ի N499-Ն որոշումների պահանջները: Մասնավորապես, այս հոդվածով 2020 թվականին նախատեսվել է 263,211.4 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի 261,289.3 հազ. դրամի դիմաց կամ 1,922.1 հազ. դրամով ավել: Կոմունալ ծառայությունները ներառում են ջրամատակարարման և ջրահեռացման, ինչպես նաև վարչական շենքերի միջատազերծման հետ կապված ծախսերը և ծրագրվել են 18,874.3 հազ. դրամի չափով՝ 2019 թվականի բյուջեով նախատեսված ցուցանիշից 423.9 հազ. դրամով ավելի: Կապի ծառայությունները ներառում են փոստային ծառայությունները, քաղաքային հեռախոսակապի, բջջային կապի, ինտերնետային և օպտիկական կապուղու ծառայությունները: Բյուջետային ծախսերի տնտեսագիտական դասակարգման այս հոդվածը ներառող բոլոր ծառայությունների համար ընդհանուր նախատեսվել է 153,427.7 հազ. դրամ, ինչը պակաս է 2019 թվականի ցուցանիշից 30,754.1 հազ. դրամով: Ապահովագրական ծախսերը նախատեսվել են 6,523.0 հազ. դրամի չափով՝ հիմք ընդունելով «Ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրության մասին» ՀՀ օրենքի պահանջները, սահմանված գները և Երևանի քաղաքապետարանում հաշվառված մեքենաների քանակը: Ծրագրված գումարը պակաս է 2019 թվականին նախատեսված ցուցանիշից 2071.5 հազ. դրամով: Գույքի և սարքավորումների վարձակալությունը ծրագրվել է 40,901.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին նախատեսված ցուցանիշից 15,889.3 հազ. դրամով պակաս, որը ներառում է քաղաքապետարանի որոշ ծառայողական մեքենաների վարձակալությունը, որն իր հերթին ներառում է նաև դրանց ընթացիկ նորոգումը, վառելիքի ծախսը, վարորդի տրամադրումը և այլն: Արտասահմանյան գործուղումների գծով ծախսերը պլանավորվել են՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության

2005 թվականի դեկտեմբերի 29-ի «Ծառայողական գործուղման մեկնած աշխատողների գործուղման ծախսերի հատուցման համար կատարվող վճարումների նվազագույն և առավելագույն չափերն ու վճարման կարգը սահմանելու մասին» N 235-Ն որոշմամբ սահմանված նորմերը, նախորդ տարիների փաստացի, 2020 թվականին ծրագրված քանակական ցուցանիշները և ծրագրվել է 114,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 1,750.0 հազ. դրամով ավել: Այս հոդվածով նախատեսված ծախսերը վերաբերում են Երևանի քաղաքապետարանի՝ ներառյալ Երևան քաղաքի ավագանու անդամների, կառուցվածքային բոլոր ստորաբաժանումների և վարչական շրջանների ղեկավարների աշխատակազմերի գործուղումներին: Վարչական ծառայությունների գծով նախատեսվել է 14,480.0 հազ. դրամ՝ քաղաքապետարանի և կառուցվածքային ստորաբաժանումների աշխատակազմերում փաստաթղթերի կարման և կազմման, ինչպես նաև թարգմանչական ծառայությունների համար՝ 2019 թվականին նախատեսված 12,489.9 հազ. դրամի դիմաց: Համակարգչային ծառայությունների գծով ծրագրվել է 48,780.0 հազ. դրամ՝ քաղաքապետարանի գույքահարկի, հողի հարկի, տեղական տուրքերի, աղբահանության վճարների և հողի վարձակալության հաշվառման (բազայի), վճարումների ընդունման առցանց համակարգի և գանձապետական համակարգչային առկա ծրագրերի, վարչական շրջանների ՀԾ համակարգի սպասարկման համար: Աշխատակազմի մասնագիտական զարգացման ծառայությունների համար նախատեսվել է 114,700.0 հազ. դրամ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված համայնքային ծառայողների վերապատրաստման և միջազգային փորձի ուսումնասիրության համար աշխատակիցների արտասահմանյան վերապատրաստման ծրագրերին ակտիվորեն մասնակցելու գործընթացը ապահովելու համար, 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 54,472.0 հազ. դրամով պակաս: Տեղեկատվական ծառայությունների գծով ծախսերը նախատեսվել են 21,208.1 հազ. դրամի չափով՝ 2019 թվականին հաստատված ցուցանիշից 1,486.1 հազ. դրամով ավել՝ պաշտոնական և գերատեսչական նորմատիվ ակտերի տեղեկագրերի, բրոշյուրների տպագրության, թերթերի և ամսագրերի, տպագրական աշխատանքների (ներառյալ բլանկների) իրականացման, լրատվական և գովազդային ծառայությունների ձեռքբերման համար: Կառավարչական ծառայությունների գծով ծախսերը նախատեսվել են 35,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 30,000.0 հազ. դրամով ավել և ներառում են աուդիտորական մասնագիտացված կազմակերպությունների

ծառայությունները, մասնավորապես «Երևան քաղաքում տեղական ինքնակառավարման մասին» ՀՀ օրենքի 82-րդ հոդվածի 4-րդ մասին համապատասխան Երևան քաղաքի 2018 թվականի բյուջեի կատարման հաշվետվության վերաբերյալ անկախ աուդիտ անցկացնելու համար, ինչպես նաև փորձաքննության և փորձագիտական ծառայությունները: Կենցաղային և հանրային սննդի ծառայություններ գծով նախատեսվել է 26,600.0 հազար դրամ՝ 2019 թվականի ցուցանիշի չափով՝ քաղաքապետարանի ճաշարանային ծառայության ձեռք բերման համար: Ներկայացուցչական ծախսերի գծով ծրագրվել է 114,732.0 հազ. դրամ, ինչն ավել է 2019 թվականի հաստատված (ճշտված) ցուցանիշից 53,000.0 հազ. դրամով: 40,000.0 հազ. դրամը նախատեսվել է Երևան քաղաքի և Արցախի Հանրապետության Ստեփանակերտ քաղաքի ու շրջանների միջև համագործակցության ծրագրերի իրականացման համար: Ինչպես նաև գումարը նախատեսվել է պաշտոնական պատվիրակությունների ընդունելությունների և արարողակարգային բնույթի միջոցառումների հետ կապված ծախսերի, աշխատակազմերում առօրյա ներկայացուցչական ծախսերն իրականացնելու համար: Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայությունները ծրագրվել են 48,350.6 հազ. դրամի չափով, ինչը ներառում է Երևանի քաղաքապետարանի վարչական շենքերի պահպանության ծառայությունը, գույքի վերագնահատման, ակտիվների շրջանառման, վերահսկման և կառավարման ծրագրային ապահովման, ինչպես նաև քաղաքապետարանի աշխատակազմի և վարչական շրջանների աշխատակազմերի գործառույթներով պայմանավորված օպերատիվ հաղորդակցության ապահովման համար անհրաժեշտ ծառայությունները: Մասնագիտական ծառայությունների գծով նախատեսվել է 13,020.9 հազ. դրամի չափով ծախս՝ հիմնականում փաստաթղթերի արխիվացման համար, ինչպես նաև գազի և ավտոմատ հեռախոսակայանի սպասարկման, հնոցապանի ծառայության, վարչական շենքերում վերելակների փորձաքննության տրամադրման համար և ծրագրվել է 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 1,492.9 հազ. դրամով ավել: Մեքենաների և սարքավորումների ընթացիկ նորոգման և պահպանման գծով ծրագրվել է 197,933.2 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեով նախատեսված ցուցանիշից 37,415.4 հազ. դրամով պակաս, որը ներառում է քաղաքապետարանի և վարչական շրջանների ավտոմեքենաների, գույքի, համակարգչային տեխնիկայի և այլ սարքավորումների ընթացիկ նորոգումը և պահպանումը: Հաշվարկների հիմքում դրվել են 2019 թվականի գնման գործընթացի արդյունքում ձևավորված գները և

քաղաքապետարանի հաշվեկշռում հաշվառված և փաստացի շահագործվող գույքի քանակական ցուցանիշները: Գրասենյակային նյութեր և հագուստ հոդվածով ծախսերը ծրագրվել են 76,142.9 հազ. դրամ, ինչը ավել է 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 17,928.0 հազ. դրամով, և հաշվարկվել է՝ հիմք ընդունելով աշխատողների թվաքանակը և գործունեության համար անհրաժեշտ գրասենյակային նյութերը: Տրանսպորտային նյութերը ծրագրվել են 167,288.2 հազ. դրամի չափով 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 12,649.7 հազ. դրամով ավել և հաշվարկվել են վարչական շրջաններին սպասարկող ավտոմեքենաների թվաքանակով, ինչպես նաև որոշ կառուցվածքային ստորաբաժանումների առանձնահատկություններով պայմանավորված անձնական ավտոմեքենաների ծառայողական նպատակներով օգտագործման հանգամանքով: Կենցաղային և հանրային սննդի նյութերի գծով ծրագրվել է 23,218.6 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 1,517.1 հազ. դրամով ավել: Հատուկ նպատակային այլ նյութերի գծով ծրագրվել է 9,030.0 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա ճշտված ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում մշակութային միջոցառումների, տոնական և հիշատակի օրերի և այլ դեպքերի համար նախատեսվել է ծաղկեպսակների և ծաղկային կոմպոզիցիաների ձեռք բերում: Սուբսիդիաներ ոչ ֆինանսական պետական (համայնքային) կազմակերպություններին հոդվածով ծրագրվել է 226,042.8 հազ. դրամ, ինչը ներառում է Երևանի քաղաքապետարանի վարչական շենքի և 2-րդ վարչական շենքի պահպանման ծախսերը, այդ թվում՝ մաքրման ծառայությունները, նյութերը և ընթացիկ այլ աշխատանքները՝ 2019 թվականի ցուցանիշից 51,297.8 հազ. դրամով պակաս: Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքային առևտրային կազմակերպություններին հոդվածով ծրագրվել է 23,527.2 հազ. դրամ՝ Երևանի քաղաքապետարանի թվով 2 ավտոբուսների սպասարկման համար, որոնք իրականացնելու են աշխատակազմի աշխատակիցների փոխադրումը աշխատանքային օրերին՝ առավոտյան և երեկոյան ժամերին, սահմանված 2 ուղղություններով: Այլ նպաստներ բյուջեից հոդվածով նախատեսվել է 53,240.0 հազ. դրամ, որից 200.0 հազ. դրամը հատկացվում է որպես խեղման նպաստ, իսկ 53,040.0 հազ. դրամը՝ որպես դրամական փոխհատուցում Երևան քաղաքի ավագանու անդամներին, և ծրագրվել է 2019 թվականին նախատեսված ցուցանիշից 10,140.0 հազ. դրամով ավել՝ կախված նվազագույն աշխատավարձի բարձրացման հետ: Պարտադիր վճարների գծով՝ կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումների հաշվեկշռում հաշվառված

ավտոմեքենաների տեխնիկական զննման ծախսերի և տուրքերի վճարման համար ծրագրվել է 3,442.5 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 426.3 հազ. դրամով պակաս: Այլ ծախսեր հողվածով ծրագրվել է 53,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 120.0 հազ. դրամով ավելի՝ 2020 թվականի ընթացքում կառավարչական մարմնի պահպանման հետ կապված այլ չկանխատեսված ծախսերի կամ դրանց փոփոխությունների համար: Վարչական սարքավորումների գծով ծրագրվել է 159,672.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին ճշտված բյուջեի 96,011.9 հազ. դրամի դիմաց: Ծրագրված գումարի շրջանակներում նախատեսվել է քաղաքապետարանի կառուցվածքային և առանձնացված ստորաբաժանումներին տրամադրել անհրաժեշտ գույք և տեխնիկա, որոնք արդեն պիտանի չեն օգտագործման և ենթակա են դուրս գրման՝ ապահովելով արդյունավետ աշխատանք: Այլ մեքենաներ և սարքավորումների գծով նախատեսվել է 57,000.0 հազ. դրամ, որը նախատեսվել է Երևանի քաղաքապետարանի հիմնական և ռեզերվային սերվերային հանգույցներում ոչ հեղուկային (CO2) հակահրդեհային համակարգի ներդրման, Երևանի քաղաքապետարանում նոր համակարգերի ներդրման, սերվերային հանգույցների վերազինման համար:

2. Վարչական օբյեկտների հիմնանորոգում ծրագրով նախատեսվել է 130,199.7 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեով նախատեսված 37,857.0 հազ. դրամի դիմաց կամ 92,342.7 հազ. դրամով ավել: Ծրագրված գումարի շրջանակներում նախատեսվում է Աջափնյակ, Ավան, Արաբկիր, Դավթաշեն, Էրեբունի, Կենտրոն, Նոր Նորք, Շենգավիթ և Քանաքեռ-Զեյթուն վարչական շրջանների վարչական շենքերի հիմնանորոգման և ընթացիկ նորոգման աշխատանքներ:

3. Երևան քաղաքին միջազգային վարկանիշ շնորհելու ծառայությունների դիմաց վճարման ծախսեր ծրագրով նախագծով ծրագրվել է 14,000.0 հազ. դրամ: 2016 թվականին Երևանի քաղաքապետարանը վարկանիշ շնորհելու ծառայությունների ձեռքբերման համար պայմանագիր կնքեց Fitch միջազգային վարկանշային գործակալության հետ, որը ենթադրում է վարկանիշի վերանայում տարվա մեջ 2 անգամ: Հաշվի առնելով, որ ծրագիրը շարունակական է, 2020 թվականին ծրագրված գումարն ուղղվելու է նույն պայմանագրի շրջանակներում վճարումներ իրականացնելուն:

4. Քաղաքացիական կացության ակտերի գրանցման ծառայության գործունեության կազմակերպում (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով

ծրագրվել է 95,245.7 հազ. դրամ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշները:

5. **Նախագծային աշխատանքներ** ծրագրով նախատեսվել է 204,020.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեով նախատեսված 157,750.0 հազ. դրամի դիմաց կամ 46,270.0 հազ. դրամով ավելի՝ 2020 թվականի բյուջեն ծրագրելիս կապիտալ ծրագրերը նախագծանախահաշվային փաստաթղթերով ապահովելու համար:

6. **Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծի իրականացման վերլուծություն** ծրագրով նախատեսվել է 90,000.0 հազ. դրամ, որի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Երևան քաղաքի գլխավոր հատակագծի նախագծի մշակման աշխատանքներ:

7. **Գոտիավորման և կառուցապատման նախագծերի մշակում** ծրագրով նախատեսվել է 68,000.0 հազ. դրամ՝ Նոր Նորք վարչական շրջանի, Նուբարաշեն վարչական շրջանի գոտիավորման նախագծերի մշակման աշխատանքներն իրականացնելու համար:

8. **Դիմումներ, հայցադիմումներ, դատարանի որոշումների և վճիռների դեմ վերաքննիչ և վճռաբեկ բողոքներ ներկայացնելիս սահմանված վճարումներ** ծրագրով նախատեսվել է 59,300.0 հազ. դրամ՝ դատարան դիմելիս պետական տուրքերի վճարման համար, ինչը 6,700.0 հազ. դրամով պակաս է 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից:

9. **Գույքի նկատմամբ իրավունքների գրանցման, գնահատման և տեղեկատվության տրամադրման հետ կապված վճարումներ** ծրագրով նախատեսվել է 51,850.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեի 80,622.0 հազ. դրամի դիմաց, ինչը ներառում է ինչպես Երևան համայնքին սեփականության իրավունքով փոխանցված գույքի, այնպես էլ ինքնակամ կառույցների օրինականացման գործընթացում համայնքի սեփականություն ճանաչվող գույքի գրանցման և գնահատման ծախսերը, ՀՀ ԿԱ անշարժ գույքի կադաստրի պետական կոմիտեից տեղեկատվություն ստանալու վճարները:

10. **Քաղաքացիական պաշտպանությանն աջակցություն և Զինապարտների հաշվառման, գորակոչի, գորահավաքի և վարժական հավաքների կազմակերպմանն աջակցություն** ծրագրերով նախատեսվել է 32,150.0 հազ. դրամ, ինչը պայմանավորված է գործող օրենդրությամբ նախատեսված նվազագույն և անհրաժեշտ աջակցությունն ապահովելու խնդրով:

11. **Այլընտրանքային աշխատանքային ծառայության իրականացում** ծրագրով նախատեսվել է 9,420.0 հազ. դրամ՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված համապատասխան ծրագիրը:

12. **Ոռոգման ցանցի կառուցում և վերանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 290,000.0 հազ. դրամ՝ Երևան քաղաքի Սիլիկյան 1-ին, 2-րդ, 3-րդ, 4-րդ թաղամասերում, Եղվարդ-Հալաբյան ճանապարհահատվածում, Աջափնյակ վարչական շրջանի Շինարարներ փողոցում և Մարգարյան փողոցում, ինչպես նաև Դավթաշեն վարչական շրջանի 1-4 թաղամասերում և միջբակային տարածքներում ոռոգման ցանցի կառուցման համար՝ հիմք ընդունելով սահմանված կարգով կազմված նախահաշվային փաստաթղթերը:

13. **Եվրոպական ներդրումային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի էներգաարդյունավետության»** ծրագրի իրականացման համար նախատեսվել է 2,080,169.0 հազ. դրամ, որից 280,310.0 հազ. դրամը Երևան համայնքի բյուջեի համաֆինանսավորումն է: Ծրագրով նախատեսվում է իրականացնել էներգաարդյունավետությանը և էներգախնայողությանն ուղղված հիմնանորոգման աշխատանքներ, որը կներառի սեյսմակայունության ապահովման, արտաքին պատող կոնստրուկցիաների ջերմամեկուսացման, դռների և լուսամուտների փոխարինման, ջեռուցման/հովացման, օդափոխության և օդորակման համակարգերի, լուսավորության համակարգերի վերակառուցման, հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար շենքերի հասանելիության ապահովման բաղադրիչները: Ծրագրով նախատեսվում է նաև վերականգնվող էներգիայի՝ արևային ֆոտովոլտային կայանների և արևային ջրատաքացուցիչների կիրառումը: Ծրագրի շրջանակում թվով 28 մանկապարտեզներում իրականացվել են սեյսմիկ հետազննության աշխատանքներ և էներգետիկ աուդիտ, որից հետո, հաշվի առնելով արդյունքներն ու եզրակացությունները, մանկապարտեզների համար հայտարարվել է նախագծային աշխատանքների ձեռքբերման մրցույթ:

14. **Արևելյան Եվրոպայի էներգախնայողության և բնապահպանական գործընկերության աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի էներգաարդյունավետության» դրամաշնորհային** ծրագրի համար նախատեսվել է 1,565,953.8 հազ. դրամ, որից 280,340.0 հազ. դրամը Երևան համայնքի բյուջեի համաֆինանսավորումն է:

15. **«Երևանի էներգաարդյունավետության»** ծրագրի համաֆինանսավորման նպատակով նախատեսվել է 600,000.0 հազ. դրամ, որպես պետական աջակցություն:

16. **«Եվրոպական միությունը Երևանի արևային համայնքի համար.»**
դրամաշնորհային ծրագրի իրականացման համար նախատեսվել է 519,872.5 հազ. դրամ, որի շրջանակներում նախատեսվում է 45 բազմաբնակարան շենքերի տանիքներին տեղադրել արևային ֆոտովոլտային համակարգեր՝ ապահովելով տվյալ շենքերի վերելակների, ընդհանուր օգտագործման և բակային տարածքների լուսավորության համար անհրաժեշտ էլեկտրաէներգիայի արտադրությունը: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է վերոնշյալ շենքերի շքամուտքերում (առաջինից մինչև վերջին հարկ) և բակային տարածքներում տեղադրել ժամանակակից էներգախնայող LED լուսատուներ: Կներդրվի նաև տվյալների առցանց հավաքագրման և վերլուծության մոնիթորինգային համակարգ:

17. **«Եվրոպական միությունը Երևանի արևային համայնքի համար»** ծրագրի համաֆինանսավորման համար նախատեսվել է 114,004.4 հազ. դրամ:

18. **Ասֆալտ-բետոնյա ծածկի վերանորոգում և պահպանում ու ասֆալտ-բետոնյա ծածկի հիմնանորոգում** ծրագրերով նախատեսվել է 3,942,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեի 3,750,034.6 հազ. դրամի դիմաց կամ 192,465.4 հազ. դրամով ավելի: Նախատեսված գումարից 3,284,000.0 հազ. դրամը ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով ներկայացված նպատակային հատկացումն է (սուբվենցիա):

19. **Եզրաքարերի վերանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 193,838.0 հազ. դրամ՝ վթարված եզրաքարերի վերանորոգման և փոխարինման, ինչպես նաև քայքայված բետոնե եզրաքարերի վերականգնման համար, ինչն ավել է 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 141,588.0 հազ. դրամով:

20. **Հենապատերի վերանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 99,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 5,000.0 հազ. դրամով ավել: Հենապատերի ընտրությունը կատարվում է ըստ նրանց վթարայնության և վերանորոգման հրատապության աստիճանի:

21. **Հետիոտն անցումների կառուցում և վերանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 380,000.0 հազ. դրամ: Ծրագրով նախատեսված ցուցանիշը ավել է 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 295,000.0 հազ. դրամով: Ծրագրով նախատեսվում է

կառուցել վերգետնա անցումներ Թբիլիսյան խճուղում և Մյասնիկյան 12ա հասցեում, ինչպես նաև վերանորոգել Գրիգոր Լուսավորիչ-Մաշտոցի պողոտա և Ազատություն-Դավիթ Անհաղթ փողոցների գետնանցումները:

22. **Կամրջային կառուցվածքների վերականգնում և պահպանում** ծրագրով նախատեսվել է 180,000.0 հազ. դրամ: Ծրագրով նախատեսված ցուցանիշը ավել է 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 90,000.0 հազ. դրամով: Այն ուղղվելու է Երևան քաղաքի կամուրջների, վերգետնյա անցումների և ուղեանցերի սպասարկման, ինչպես նաև Կիևյան, Դավթաշեն և Հաղթանակ կամուրջների վրա անվտանգության ճաղավանդակների կառուցման աշխատանքների իրականացմանը:

23. **Հրազդանի կիրճի բարեկարգում** ծրագրով նախատեսվել է 5,000.0 հազ. դրամ՝ ընթացիկ տարվա հաստատված ցուցանիշից 3000.0 հազ. դրամով ավել՝ Արաբկիր վարչական շրջանի մասով ընթացիկ բարեկարգման և մաքրման աշխատանքների համար, ինչպես նաև մետաղական արգելապատնեշների վերանորոգման համար:

24. **Մայրուղիների և փողոցների վերակառուցում և հիմնանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 696,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեով նախատեսված ցուցանիշից 646,000.0 հազ. դրամով ավել: Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Արարատյան էստակադայի հիմնանորոգման, նոր մայթերի կառուցման՝ Հակոբ Հակոբյան, Եր. Քոչար, Գլենդել Հիլզ-Գր.Լուսավորիչ հատված և Կողբացի փողոցներում, ինչպես նաև մայթերի սալիկապատման և վերանորոգման աշխատանքներ:

25. **Փողոցների պահպանում և շահագործում** ծրագրով նախատեսվել է 149,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի բյուջեից 81,000.0 հազ. դրամով ավելի, որն ուղղվելու է Երևանի հիմնանորոգված փողոցների վթարված հատվածների վերականգնման, փողոցների միջնապատերի և այլ հատվածների ընթացիկ բարեկարգման աշխատանքներն իրականացնելու համար, ինչպես նաև դիտահորերի կափարիչների բարձրացման, Մյասնիկյան և Աթենքի փողոցներում ճանապարհները քարաթափումներից ցանցապատելու, Նուբարաշեն խճուղում մոտ 2կմ հատված բետոնե արգելապատնեշներով տեղադրմանն ուղղված աշխատանքներին:

26. **Ավտոկայանատեղի կազմակերպման ծառայություն** ծրագրով նախատեսվել է 538,220.6 հազ. դրամ՝ ՀՀ կառավարության 01.12.2016 թվականի N 1214-Ա և Երևան քաղաքի ավագանու 21.12.2016թ. N 655-Ա որոշումների հիման վրա

«Փարկինգ Սիթի Սերվիս» ՓԲԸ-ի 100% բաժնեմասը որպես նվիրատվություն ձեռք բերած Երևան համայնքի կողմից ծառայությունների մատուցման համար և Ազատության հրապարակի ստորգետնյա ավտոկայանատեղիի պահպանման համար:

27. **Թեքահարթակների կառուցում** ծրագրերով՝ տեղաշարժման խնդիրներ ունեցող անձանց տեղաշարժման մատչելիություն ապահովելու նպատակով նախատեսվել է 25,000.0 հազ. դրամ՝ մոտ թվով 150 թեքահարթակի կառուցման համար:

28. **Ասիական բանկի աջակցությամբ իրականացվող քաղաքային ենթակառուցվածքների և քաղաքի կայուն զարգացման ներդրումային ծրագիր (պատվիրակված լիազորություններ) և Ասիական բանկի աջակցությամբ իրականացվող քաղաքային ենթակառուցվածքների և քաղաքի կայուն զարգացման ներդրումների ծրագրի համակարգում և կառավարում (պատվիրակված լիազորություններ)** ծրագրերով նախատեսված է 3,880,309.4 հազ. դրամ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում նախատեսվում է իրականացնել Արշակունյաց պողոտայի վերակառուցման, Աշտարակի խճուղու վերակառուցման և Նոր Շիրակ ճանապարհահատվածի, ինչպես նաև Արշակունյաց-Գարեգին Նժդեհ և Արշակունյաց-Բագրատունյաց փողոցների խաչմերուկներում տրանսպորտային հանգույցների կառուցման աշխատանքներ, ինչպես նաև ինստիտուցիոնոլ կարողությունների զարգացում, ծրագրի կառավարում և կարողությունների զարգացում:

29. **Փողոցների, հրապարակների և այգիների կահավորում** ծրագրով նախատեսվել է 339,235.2 հազ. դրամ, որի շրջանակներում նախատեսվում է ձեռք բերել և վարչական շրջանների փողոցներում տեղադրել նորաճ նստարաններ, աղբամաններ, փողոցների ուղենիշեր, ծառաբների մետաղական ծածկույթներ, հայտարարությունների ցուցատախտակներ, տեղադրել քաղաքային նոր ինստալյացիաներ, այգիներում ավելացնել նստարանների քանակը, բակերում տեղադրել զրուցարաններ, ինչպես նաև վերանորոգել նախորդ տարիներին տեղադրված նստարաններն ու աղբամանները:

30. **Ասիական բանկի աջակցությամբ իրականացվող քաղաքային ենթակառուցվածքների և քաղաքի կայուն զարգացման ներդրումային երկրորդ ծրագիր (պատվիրակված լիազորություններ)** ծրագրով նախատեսված է 1,106,000.1 հազ. դրամ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում նախատեսվում է շարունակել Արգավանդ-Շիրակ,

Դավթաշեն-Աշտարակ, շարունակել Բաբաջանյան-Աշտարակ ճանապարհահատվածի կառուցման աշխատանքները:

31. **Վերելակների հիմնանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 179,200.6 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 148,421.6 հազ. դրամով ավել՝ բազմաբնակարան շենքերի վերելակների համար խիստ անհրաժեշտ սարքավորումների ձեռք բերման և տեղադրման նպատակով:

32. **Երևանի մետրոպոլիտենի աշխատանքների կազմակերպում (պատվիրակված լիազորություններ)** ծրագրով նախատեսվել է 2,754,929.2 հազ. դրամ՝ մետրոպոլիտենի սուբսիդավորման նպատակով՝ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշը:

33. **Վերգետնյա էլեկտրատրանսպորտով ուղևորափոխադրման ծառայություն** ծրագրով նախատեսվել է 607,831.6 հազ. դրամ, որից 602,201.9 հազ. դրամը որպես սուբսիդիա «Երևանի էլեկտրատրանսպորտ» ՓԲԸ-ին, որի ծրագրման հիմքում ընկած է ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումը (սուբվենցիա), իսկ 5,629.7 հազ. դրամը Մյասնիկյան - Աճառյան փողոցների տրոլեյբուսի հպակային ցանցի տեղափոխման աշխատանքների /9.14կմ-2լար/ իրականացման համար:

34. **Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, Եվրոպական միության հարևանության ներդրումային ծրագրի աջակցությամբ իրականացվող Երևանի մետրոպոլիտենի վերակառուցման ծրագրերով (պատվիրակված լիազորություններ)** նախատեսվել են ընդհանուր 3,286,050.8 հազ. դրամի ծրագրեր որպես պատվիրակված լիազորություն՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված համապատասխան ծրագիրը (ցանկը կցվում է):

35. **Երևանի մետրոպոլիտենի ենթակառուցվածների նորոգում ծրագրով (պատվիրակված լիազորություններ)** նախատեսվել է 4,096,100.0 հազ. դրամ՝ հիմք ընդունելով ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված համապատասխան ծրագրերը:

36. **Զբոսաշրջության զարգացում** ծրագրով նախատեսվել է 145,600.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 7,600.0 հազ. դրամով ավելի՝ Երևան

քաղաքի (այդ թվում՝ տեսարժան վայրերի) վերաբերյալ տեղեկատվական բուկլետների տպագրման և տարածման, Սիթի տուր ավտորուսում ականջակալների ապահովման, Երևանը զբոսաշրջիկների համար ճանաչելի դարձնելուն ուղղված միջոցառումների, տեղեկատվական հարթակների, ինչպես նաև մարքեթինգային քաղաքականության իրականացման համար:

37. **Դրոշների տեղադրում** ծրագրով նախատեսվել է 45,000.0 հազ. դրամ, ինչը ներառում է ինչպես հատուկ օրերին քաղաքի դրոշակազարդման աշխատանքները, այնպես էլ քաղաքի տարբեր հատվածներում ՀՀ դրոշների տեղադրումը, պարբերաբար փոխարինումը, սպասարկումը և նախատեսվել է 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշի չափով:

38. **Աջակցություն համայնքային կազմակերպություններին հուղարկավորությունների հետ կապված անվճար ծառայությունների մատուցման և գերեզմանատների պահպանման համար** ծրագրով նախատեսվել է 17,492.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից ավել 4829.0 հազ. դրամով, ինչը ծրագրավորվել է՝ հիմք ընդունելով ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 23-ի հ. 1910-Ն որոշման հ.1 հավելվածի 16-րդ կետը և նախատեսվել է գերեզմանատների վրա անվճար տեղադրվող մետաղական ցուցանակների, ինչպես նաև Կոմիտասի անվան պանթեոնի պահպանության համար:

39. **Կառավարման և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների զարգացում** ծրագրով նախատեսվել է 180,100.0 հազ. դրամ՝ քաղաքապետարանի ծրագրային ապահովում և ցանցային ղեկավարում իրականացնող «Երևան քաղաքի կառավարման տեխնոլոգիաների կենտրոն» ՓԲԸ-ին 168,100.0 հազ. դրամով սուբսիդավորելու համար, ծրագրվել է 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 20,118.2 հազ. դրամով պակաս, իսկ 12,000.0 հազ. դրամը՝ Երևանի քաղաքապետարանի «Շտապօգնություն» ՓԲ ընկերությունում գործող 1-03 «Թեժ գծի» համակարգի արդիականացման համար:

40. **Աջակցություն համայնքային և ոչ համայնքային կազմակերպությունների ծրագրերին** ծրագրով նախատեսվել է 584,083.6 հազ. դրամ՝ կրթական, մշակութային, սոցիալ-հոգեբանական, բնապահպանական, հանրային խնդիրներով զբաղվող հասարակական և այլ կազմակերպությունների Երևան քաղաքին վերաբերող ծրագրերին աջակցելու նպատակով, որից 50,000.0 հազ. դրամը <<Երևան>> հիմնադրամին նվրատվության միջոցով աջակցելու նպատակով :

41. **Ոչ ֆինանսական ակտիվների օտարումից մուտքեր** ծրագրով նախատեսվել են մուտքեր 3,921,000.0 հազ. դրամ, այդ թվում՝

ա) անշարժ գույքի իրացումից մուտքերը ծրագրվել են 520,000.0 հազ. դրամի չափով,

բ) հողի օտարումից մուտքերը ծրագրվել են 3,400,000.0 հազ. դրամի չափով, որից 3,100,000.0 հազ. դրամը՝ հողերի աճուրդով և ուղղակի վաճառքով օտարումներից, իսկ 300,000.0 հազ. դրամը՝ օրինականացված ինքնական կառույցների զբաղեցրած և սպասարկման համար անհրաժեշտ հողերի օտարումից:

գ) Շարժական գույքի իրացումից մուտքերը ծրագրվել են 1,000.0 հազ. դրամի չափով:

Հաշվարկներն իրականացվել են հիմք ընդունելով գույքագրման արդյունքները, ընթացիկ տարվա օտարման միտումները և գործընթացի ողջամիտ ակտիվացման հնարավորությունները:

42. **Տոնական ձևավորում** ծրագրով նախատեսվել է 127,000.0 հազ. դրամ՝ տոնական օրերին և Ամանորին Երևան քաղաքը պատշաճ ձևավորելու համար:

43. **Հատակագծի նախապատրաստման և կազմման աշխատանքներ** ծրագրով նախատեսվել է 49,300.0 հազ. դրամ՝ որը նախատեսվում է որպես սուբսիդիա հատկացնել «Քաղաքաշինություն» ՓԲԸ-ին:

44. **Ներդրումային ծրագրերի իրականացում** ծրագրով նախատեսվում է 148,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 1,000.0 հազ. դրամով պակաս, որից 18,000.0 հազ. դրամը նախատեսվում է ներդրումային ծրագրերի վերաբերյալ տարատեսակ տեղեկատվական բրոշյուրների, բուկլետների, կատալոգների և ներդրումային տեղեկատվական գրքույկների տպագրության համար, որը նպատակ ունի իրազեկելու հնարավոր ներդրողներին, ինչպես նաև հասարակության լայն շերտերին մայրաքաղաքում հնարավոր ներդրումներ իրականացնելու համար, իսկ 130,000.0 հազ. դրամը նախատեսվում է որպես սուբսիդիա հատկացնել «Երևանի կառուցապատման ներդրումային ծրագրերի իրականացման գրասենյակ» ՀՈԱԿ-ին:

45. **Պարտադիր վճարների գանձման ծառայություններ** ծրագրով նախատեսվել է 12,302.7 հազ. դրամ, որից 4,500.0 հազ. դրամը՝ աղբահանության վճարների կանխիկ գանձման անդորրագրերի տպագրության համար, 7,802.7 հազ. դրամը՝ աղբահանության վճարների գանձման ծառայության դիմաց վճարման համար:

Ծառայությունների դիմաց վճարումը նախատեսվել է համատիրությունների կողմից փաստացի գանձվող աղբահանության վճարի 3%-ի չափով:

46. **Առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող անձանց համար մատչելիության ապահովում** ծրագրով նախատեսվել է 15,000.0 հազ. դրամ՝ ավտոբուսներում ուղևորների և կույր հաշմանդամների համար հասարակական տրանսպորտից օգտվելու մատչելիության և հարմարավետության ապահովման, կանգառները ավտոմատ հայտարարման համակարգով կահավորման համար:

47. **Տոնավաճառների կազմակերպում** ծրագրով նախատեսվել է 1,035.0 հազ. դրամ, որը նախատեսվում է բաշխել վարչական շրջանների միջև համամասնաբար, տոնավաճառների աշխատանքի արդյունավետ կազմակերպման համար:

48. **Հրատապ լուծում պահանջող ընթացիկ աշխատանքների իրականացում** ծրագրով նախատեսվել է 355,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 325,000.0 հազ. դրամով ավել, ինչը պայմանավորված է Երևան քաղաքում և վարչական շրջաններում 2020 թվականի բյուջով չնախատեսված և չկանխատեսվող դեպքերում հրատապ լուծում պահանջվող աշխատանքների համար:

49. **Աղբահանություն և սանիտարական մաքրում** ծրագրով նախատեսվել է 638,645.6 հազ. դրամ, որից՝ 305,000.0 հազ. դրամը՝ թվով 5 փոշեկուլների ձեռքբերման համար, 290,000.0 հազ. դրամ՝ կենցաղային թափոնների կոնտեյներների ձեռքբերման համար, 23,000.0 հազ. դրամը ծրագրված է աղբամանների համար գրպանիկների կառուցման նպատակով, 20,000 հազ դրամը պարկերի, ձեռնոցների, փոցխերի, բահերի ձեռք բերման համար:

50. **Աղբամուղերի սպասարկման և շինարարական աղբի տեղափոխման ծառայություններ** ծրագրով նախատեսվել է 352,136.5 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշի չափով: Այս ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է «Գնումների մասին» ՀՀ օրենքի համապատասխան ընտրված օպերատորի միջոցով սպասարկել Երևան քաղաքի բազմաբնակարան շենքերի աղբամուղերը (խցանման մաքրում, ախտահանում), իրականացնել աղբամուղերի աղբընդունիչների վերանորոգումը, ինչպես նաև ապահովել վարչական շրջաններում հավաքված (լքված) շինարարական աղբի բարձումն ու տեղափոխումը:

51. **Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի, Եվրոպական ներդրումային բանկի, Արևելյան Եվրոպայի էներգախնայողության և**

բնապահպանական գործընկերության ֆոնդի և Եվրոպական միության հարևանության ներդրումային գործիքի աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի կոշտ թափոնների կառավարման» ծրագրերով (պատվիրակված լիազորություններ) նախատեսվել է 10,372,195.7 հազ. դրամ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում նախատեսվում է Նուբարաշենի առկա աղբավայրի հարակից՝ շուրջ 29 հա տարածքում նախագծել, կառուցել և շահագործել Եվրոպական չափանիշներին համապատասխան նոր աղբավայրի երկու բջիջ, ինչպես նաև նույն չափորոշիչներին համապատասխան մեկուսացնել Նուբարաշենի և Աջափնյակի գործող աղբավայրերի տարածքները:

52. **Տերևանի աղբահանություն և սանիտարական մաքրում՝ համայնքային հիմնարկի պահպանման ծախսեր** ծրագրով նախատեսվել է 4,604,982.8 հազ. դրամ գումար՝ 2019թվականին աղբահանություն և սանիտարական մաքրում ծրագրով նախատեսված 5,143,529.4 հազ. դրամի դիմաց: Պակասեցումը պայմանավորված է ձեռք բերված գույքի մաշվածության հաշվարկով:

53. **Ջրահեռացման կոմունիկացիոն ցանցերի կառուցում** ծրագրով նախատեսվել է 274,000.0 հազ. դրամ՝ 2019թվականի ճշտված բյուջեից 233,427.6 հազ. դրամով ավել՝ հեղեղատար և կոյուղատար համակարգի կառուցման և վերակառուցման աշխատանքների, ինչպես նաև Փիրումյան թաղամասի նոր կոյուղագծի կառուցման համար:

54. **Գետերի հունների մաքրում** ծրագրով նախատեսվել է 38,683.0 հազ. դրամ՝ ըստ վարչական շրջաններով անցնող հատվածների՝ համապատասխան հաշվարկներով, 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշի չափով:

55. **Կանաչ տարածքների հիմնում և պահպանում** ծրագրով նախատեսվել է 3,654,700.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին ճշտված ցուցանիշից 2,197,350.0 հազ. դրամով ավել, որը ներառում է 240,000.0 հազ. դրամ Սարալանջի հարակից տարածքում նոր անտառի ստեղծման համար, 3,400,000.0 նոր ստեղծվող կանաչապատման ՀՈԱԿ-ի պահպանման ծախսերի սուբսիդավորումը, 14,700.0 հազ. դրամը՝ ծառատունկի նպատակով տնկիների ձեռքբերումը:

56. **Ախտահանման և միջատազերծման ծառայություններ** ծրագրով նախատեսվել է 25,091.0 հազ. դրամ՝ Երևան քաղաքի տարբեր հատվածներում

դեռատիզացիոն աշխատանքների կազմակերպման համար և ծրագրվել է 2019 թվականի ցուցանիշից 2,070.0 հազ. դրամով պակաս:

57. **Հասարակական զուգարանների պահպանում և վերանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 14,120.0 հազ. դրամ՝ 9,120.0 հազ. դրամը գործող զուգարանների պահպանման և մաքրման աշխատանքները կազմակերպելու համար, իսկ 5,000.0 հազ. դրամով Արաբկիր վարչական շրջանի տարածքում նախատեսվում է կառուցել 2 հասարակական զուգարան:

58. **Թափառող կենդանիների վնասազերծում** ծրագրով նախատեսվել է 149,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջե չափով՝ Երևան քաղաքում թափառող կենդանիների վնասազերծման խնդիրը կանոնակարգելու համար:

59. **Ինքնակամ կառույցների քանդում** ծրագրով նախատեսվել է 5,000.0 հազ. դրամ Երևան քաղաքում ապօրինի տեղադրված գովազդային վահանակների ապամոնտաժման աշխատանքների համար և այն ինքնակամ կառույցների քանդման համար, որոնք հնարավոր չէ իրականացնել կառուցապատողների հաշվին:

60. **Չորրորդ աստիճանի վթարային շենքերի քանդում** ծրագրով նախատեսված է 90,000.0 հազ. դրամ գումար:

61. **Չորրորդ աստիճանի վթարային շենքերի քանդման հետևանքով բնակատարածություններից զրկված բնակիչների կողմից վարձակալած բնակարանների փոխհատուցում** ծրագրով 2020 թվականին նախատեսվում է 11,862.0 հազ. դրամ՝ որպես բնակարանների վարձակալության գումար:

62. **Շենքերի գեղարվեստական լուսավորում** ծրագրով նախատեսվել է 17,975.0 հազ. դրամ՝ Շենգավիթ վարչական շրջանում Գ. Նժդեհի հրապարակի և Բագրատունյաց փողոցի շենքերի լուսավորությունը վերականգնելու և պահպանելու նպատակով:

63. **Արտաքին լուսավորության ցանցի հիմնանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 100,000.0 հազ. դրամ գումար՝ արտաքին լուսավորության նոր ցանցի կառուցման նպատակով:

64. **Արտաքին լուսավորության ցանցի շահագործման և պահպանման աշխատանքներ** ծրագրով նախատեսվել է 2,244,951.6 հազ. դրամ ներկայումս գործող լուսավորության ռեժիմի պահպանման պարագայում աշխատանքների կազմակերպման համար: Ծրագիրը նախատեսված է ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջի նախագծով

նախատեսված նպատակային հատկացման (սուբվենցիայի) հաշվին 2,229,951.6 հազ. դրամ գումարի չափով, ինչպես նաև Արաբկիր վարչական շրջանի թվով 7 փողոցներում լուսավորություն ապահովելու նպատակով՝ 15,000.0 հազ. դրամ գումարի չափով :

65. Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկի, Արևելյան եվրոպայի էներգախնայողության և բնապահպանական գործընկերության ֆոնդի աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի քաղաքային լուսավորության» ծրագրերով (պատվիրակված լիազորություններ) նախատեսվել է 2,523,669.9 հազ. դրամ << 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում իրականացվում է Երևան քաղաքի թվով 28 փողոցների լուսավորության ցանցի արդիականացման ծրագիրը, որը նախատեսում է առկա էներգատար լուսատուները փոխարինել խնայող LED տիպի լուսատուներով, փոխել/ամրացնել լուսավորության հենասյուները, առկա վերգետնյա մալուխներն անցկացնել ստորգետնյա կապուղիներով և ներդնել լուսավորության ցանցի կառավարման համակարգ:

66. Շենքերի և շինությունների հետազոտման աշխատանքներ ծրագրով նախատեսվել է 12,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 5,000.0 հազ. դրամով ավել, ինչը ներառում է բազմաբնակարան շենքերի սեյսմիկ անվտանգության, վթարայնության աստիճանի հետազոտումը և դրանց վերաբերյալ տեխնիկական եզրակացությունների տրամադրումը:

67. Բազմաբնակարան շենքերի հարթ տանիքների վերանորոգում և բազմաբնակարան շենքերի թեք տանիքների վերանորոգում ծրագրերով նախատեսվել է ընդհանուր 896,300.9 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեի 588,138.2 հազ. դրամի դիմաց: Ծրագրի շրջանակներում կատարվելու են վարչական շրջանների հարթ և թեք տանիքների նորոգման, հիմնանորոգման աշխատանքներ:

68. Բակային տարածքների և խաղահրապարակների հիմնանորոգում և պահպանում ծրագրով նախատեսվել է 1,500,802.0 հազ. դրամ՝ վարչական շրջանների կողմից ընտրված բակերի ընթացիկ նորոգման, բարեկարգման, բակային տարածքներում խաղահրապարակների կառուցման, խաղահրապարակներում ռետինե հատակների տեղադրման, բակային տարածքների համար զրուցարանների, նստարանների ձեռքբերման, ինչպես նաև շինանյութի ձեռքբերման և վարչական շրջան-համատիրություն համագործակցության շրջանակներում խաղահրապարակների նորոգման համար:

69. **Բազմաբնակարան շենքերի բարեկարգման այլ աշխատանքներ** ծրագրով նախատեսվել է ընդհանուր 897,313.0 հազ. դրամ, որից 20,000.0 հազ. դրամը նախատեսվում է շենքերի ֆասադների ընթացիկ նորոգման և մաքրման համար, իսկ 802,313.0 հազ. դրամը՝ բազմաբնակարան շենքերի մուտքերի ամբողջական վերանորոգման, ջրթափ խողովակների փոխարինման և այլ աշխատանքների համար, 5,000.0 հազ. դրամ նախատեսված է կոյուղատար համակարգի մաքրման սարքավորումների, բենզինային շարժիչով կեղտաջրերի մաքրման պոմպերի ձեռք բերման համար, 70,000.0 հազար դրամ գումար վարչական շրջան-համատիրություն համագործակցության շրջանակներում մուտքերի նորոգման համար: Ծրագրված ցուցանիշը պակաս է 2019 թվականի հաստատված բյուջեով նախատեսված ցուցանիշից 11,442.9 հազ. դրամով:

70. **Ջրային կառույցների շահագործում և պահպանում** ծրագրով նախատեսվել է 280,000.0 հազ. դրամ՝ Երևան քաղաքի համայնքային սեփականություն հանդիսացող բոլոր շատրվանների շահագործման և ընթացիկ նորոգման համար՝ 2019 թվականի նույն ցուցանիշից 47,300.0 դրամ գումարով պակաս:

71. **Կաթսայատների պահպանում** ծրագրով նախատեսվել է 13,680.5 հազ. դրամ, 2019 թվականի ճշտված բյուջեի ցուցանիշից 1,304.7 հազ. դրամով ավել և ներառում է Երևան քաղաքին սեփականության իրավունքով փոխանցված կաթսայատների զուտ պահպանման (պահակային ծառայության նվազագույն արժեքը) ծախսերը: Ծախսերի ավելացումը պայմանավորված է պահակների աշխատավարձերի բարձրացմամբ:

72. **Կամարանցումների և այլ շինությունների վերանորոգում և գունազարդում** ծրագրով նախատեսվել է 180,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 10,000.0 հազ. դրամով պակաս, ինչը ներառում է շենքերի արտաքին տեսքի վերականգնումը, քաղաքի վնասված կամարանցումների վերանորոգումը, քաղաքային մետաղյա հենասյունների վերանորոգումը:

73. **Վթարային պատշգամբների նորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 89,655.7 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 10,706.1 դրամով ավել:

74. **Առողջապահական կազմակերպությունների համար բժշկական սարքավորումների ձեռք բերում** ծրագրով նախատեսվել է համայնքային կազմակերպություններին հատկացնել 202,600.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի բյուջեով

նախատեսված 146,710.0 հազ. դրամի դիմաց՝ ուլտրաձայնային ստացիոնար հետազոտման սարքերի, բիրոքիմիական անալիզատորների, ավտո-ռեֆ-կերատոմետրերի, գինեկոլոգիական սեղանների, կոլպոսկոպների, կոագուլոմետրերի, և այլ առաջնահերթ համարվող բժշկական սարքավորումների ձեռք բերման և բուժհաստատություններին տրամադրման համար:

75. **Առողջապահական օբյեկտների հիմնանորոգում** ծրագրով նախատեսվել է 250,000.0 հազ. դրամ՝ շտապօգնության հ.1, 2 և 4 ենթակայանների և համայնքային ենթակայության թվով 2 պոլիկլինիկաների հիմնանորոգման նպատակով:

76. **Դժվարամատչելի հետազոտությունների իրականացում** ծրագրով նախատեսվել է 13,250.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեի ցուցանիշի չափով, որի շրջանակներում նախատեսվել է սոցիալապես անապահով քաղաքացիներին՝ թվով 250 անձի, կոմպյուտերային և մագնիսառեզոնանսային տոմոգրաֆիայի ծառայության տրամադրման համար:

77. **Սպորտային միջոցառումների կազմակերպում** ծրագրով նախատեսվել է 135,529.3 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի համեմատ 4,153.1 հազ. դրամով պակաս՝ հիմք ընդունելով նախորդ տարիներին իրականացված, 2020 թվականին սպասվող միջոցառումների քանակը: 2020 թվականին նախատեսվում է 20,000.0 հազ. դրամ գումար հատկացնել շախմատի «Երևան 2020» միջազգային մրցաշար կազմակերպելու համար:

78. **Հանգստի գոտիների և զբոսայգիների կառուցում ու պահպանում** ծրագրով նախատեսվել է 558,400.0 հազ. դրամ, որից՝ 40,000.0 հազ. դրամը Երևանի 2801-ամյակի այգու հոսանքի, ջրամատակարարման համար և Հաղթանակ զբոսայգու անմար կրակի գազամատակարարման համար, 16,500.0 հազ. դրամը քաղաքի տարբեր վարչական շրջաններում հանգստի գոտիների ընթացիկ նորոգման աշխատանքների համար, 372,500.0 հազ. դրամը նոր հանգստի գոտիների՝ Սարյան պուրակի, 16թաղ. 2-րդ շղթայի այգու, Նոր Նորք 6-րդ զանգվածի կասկադատիպ համալիրի տարածքում հանգստի գոտու, Նոր Նորքի 8-րդ զանգվածի 21շենքի հարակից այգու կառուցման և Նուբարաշեն վարչական շրջանի Կենտրոնական զբոսայգու նոր ամֆիթատրոնի կառուցման համար, 118,000.0 հազ. դրամ գումար նախատեսվել է Արաբկիր զբոսայգու, Գայի արձանի հարակից տարածքի և այլ հանգստի գոտիների հիմնանորոգման համար:

Ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է 11,400.0 հազ. դրամ գումարի սահմաններում ձեռք բերել աղբամաններ, նստարաններ:

79. **Հեծանվահրապարակի շահագործում** ծրագրով նախատեսվել է 49,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված գումարի չափով՝ հեծանվահրապարակի վերանորոգման և գործունեության ապահովման համար:

80. **Գրադարանային ծառայություններ** ծրագրով նախատեսվել է 592,482.5 հազ. դրամ՝ Երևանի համայնքային գրադարանային կազմակերպություններին սուբսիդիա տրամադրելու համար: 2019 թվականի հաստատված բյուջեի նկատմամբ 102,771.9 հազ. դրամ աճը պայմանավորված է 2020 թվականի հունվարի 1-ից աշատակիցների աշխատավարձերի 25% բարձրացմամբ:

81. **Թանգարանային ծառայություններ և ցուցահանդեսներ** ծրագրով Երևանի ենթակայության թանգարանների պահպանման համար ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումների մասով նախատեսվել է 317,915.7 հազ. դրամ: 2019 թվականի ճշտված բյուջեի նկատմամբ 1,911.0 հազ. դրամ գումարի բարձրացումը պայմանավորված է 2020 թվականի հունվարի 1-ից Ֆրիտյոֆ Նանսենի թանգարանի աշատակիցների աշխատավարձերի 25% բարձրացմամբ:

82. **Համայնքային մշակույթի և ազատ ժամանցի կազմակերպում** ծրագրով նախատեսվել է 474,142.3 հազ. դրամ՝ Երևանի ենթակայության մշակույթի տների և մանկապատանեկան ստեղծագործական կենտրոնների պահպանման նպատակով: 2019 թվականի հաստատված բյուջեի նկատմամբ աճը պայմանավորված է 2020 թվականի հունվարի 1-ից աշատակիցների աշխատավարձերի 25% բարձրացմամբ:

83. **Մշակութային միջոցառումների իրականացում** ծրագրով նախատեսվել է 992,628.9 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 150,036.2 հազ. դրամով ավել: Ծրագիրն իր մեջ ներառում է Երևան պատանեկան սիմֆոնիկ նվագախմբի համերգային ծրագրերի, Կանանց միջազգային օրվա /մարտի 8/, Թատրոնի միջազգային օրվա /մարտի 27/, Ջազի միջազգային օրվա /ապրիլի 30/, Յեղասպանության զոհերի հիշատակի օրվա /ապրիլի 24/, Ամանորյա և այլ մշակութային միջոցառումներ: Ծրագրի շրջանակներում Ամանորյա միջոցառումների ժամանակ մանկապարտեզների սաներին կտրամադրվեն քաղցրավենիքի նվեր-փաթեթներ:

84. **Կենդանաբանական այգու ցուցադրություններ** ծրագրով նախատեսվել է 302,409.2 հազ. դրամ՝ «Երևանի կենդանաբանական այգի» ՀՈԱԿ-ի սուբսիդավորման

համար՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումների հաշվին:

85. Երաժշտարվեստի և պարարվեստի համերգներ ծրագրով նախատեսվել է 150,451.3 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեի 121,390.6 հազ. դրամի դիմաց՝ Երևանի ենթակայության «Յու. Բախշյանի անվան մանկական ֆիլիարմոնիա», «Երևան» փողային նվագախումբ», «Հայաստանի փոքրիկ երգիչներ» մանկական ֆիլիարմոնիա», «Մարաթուկ» մշակութային կենտրոն» ՀՈԱԿ-ների և «Հայ-Արտ» մշակութային կենտրոն ՓԲԸ-ի սուբսիդավորման համար: 2019 թվականի հաստատված բյուջեի նկատմամբ 29,060.7 հազ. դրամ ավելացումը պայմանավորված է 2020 թվականի հունվարի 1-ից աշատակիցների աշխատավարձերի 25% բարձրացմամբ:

86. Թատերական ներկայացումներ ծրագրով նախատեսվել է 435,900.1 հազ. դրամ Երևանի ենթակայության թվով 3 թատրոնների սուբսիդավորման համար ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումների հաշվին:

87. Հուշարձանների վերանորոգում և պահպանում ծրագրով նախատեսվել է 14,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված բյուջեից 3,000.0 հազ. դրամով ավել՝ հուշարձանների վացման և այն հուշարձանների նորոգման և պահպանման համար, որոնք ընդգրկված չեն պետական պահպանության ենթակա հուշարձանների ցանկում:

88. Անդամակցության վճարներ ծրագրով նախատեսվել է 9,399.6 հազ. դրամ՝ Ֆրանսախոս քաղաքների քաղաքապետերի միջազգային ասոցիացիայի, Եվրոպական քաղաքների ասոցիացիայի (EUROCITIES), Միջազգային քաղաքային համայնքների լուսավորում ասոցիացիայի (LUCI), ԱՊՀ մայրաքաղաքների և խոշոր քաղաքների միջազգային ասամբլեայի, Եվրոպական քաղաքների ասոցիացիա (EUROCITIES), Համաշխարհային ժառանգության քաղաքների կազմակերպության և Տեղական իշխանությունները հանուն կայունության ասոցիացիայի անդամակցության վճարները վճարելու համար:

89. Նախադպրոցական ուսուցում ծրագրով նախատեսվել է 8,989,770.4 հազ. դրամ 2019 թվականի հաստատված բյուջեի 7,907,046.8 հազ. դրամի դիմաց կամ 1,082,723.6 հազ. դրամով ավելի: Հաշվարկների հիմքում դրվել է 1 երեխային ամսական ուսուցման (պահպանման) ծախսերի միջին ինքնարժեքը, որը ծրագրվել է 25.7 հազ. դրամ՝ 2019թվականի 22.5 հազ. դրամի դիմաց, ինչը պայմանավորված է

մանկապարտեզների աշխատակիցների աշխատավարձերի 20% բարձրացմամբ: Յուրաքանչյուր ՀՈԱԿ-ի պահպանման ծախսերի համար նախատեսվել է ամսական 650,0 հազ. դրամ, իսկ բյուջեից հատկացումները նախատեսվել են հաշվի առնելով 2019 թվականին երեխաների փաստացի միջին թիվը՝ որոշակի աճի հնարավորությամբ: 2019 թվականին թվով 27 մանկապարտեզներում բացվել են լրացուցիչ խմբեր:

90. Նախադպրոցական ուսուցման կազմակերպման համար անհրաժեշտ գույքի ձեռք բերում ծրագրով նախատեսվել է 200,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված բյուջեից 50,000.0 դրամով ավել, ինչի շրջանակներում ըստ վարչական շրջանների ներկայացրած հայտերի նախատեսվում է Երևանի համայնքի ենթակայության մանկապարտեզների համար ձեռք բերել մանկական կահույք, կենցաղային էլեկտրական սարքավորումներ և այլ անհրաժեշտ գույք, 50,000.0 դրամի սահմաններում նախատեսվում է մանկապարտեզների սաների համար ձեռք բերել մանկական խաղեր, խաղալիքներ: Ծրագիրը շարունակական է՝ մինչև խնդրի ամբողջական կարգավորումը:

91. Նախադպրոցական կրթություն (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով նախատեսվել է 34,821.7 հազ. դրամ՝ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծի ցուցանիշների հիման վրա:

92. Հանրակրթական ուսուցում, ծրագրով նախատեսվել է 17,631,862.6 հազ. դրամ՝ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված ցուցանիշներով և հաշվարկվել է օրենսդրությամբ սահմանված ընթացակարգերով:

93. Արտադպրոցական դաստիարակություն ծրագրով նախատեսվել է 4,311,913.8 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 887,600.6 հազ. դրամով ավելի: Ծրագիրը հիմնականում ներառում է Երևանի ենթակայության երաժշտական, սպորտի, արվեստի և շախմատի դպրոցների սուբսիդավորումը: Նշված ծրագիրը ներառում է նաև թվով 2 սպորտդպրոցների պահպանման ծախսերը, որոնք նախատեսվել են ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումների հաշվին՝ 62,595.8 հազ. դրամի չափով: Ծրագրով նախատեսված գումարի էական աճը նախորդ տարվա նույն ցուցանիշի նկատմամբ պայմանավորված է «Տեղական տուրքերի և վճարների մասին» ՀՀ օրենքով արտադպրոցական դաստիարակության հաստատությունների՝ տվյալ պարագայում երաժշտական և արվեստի դպրոցների կողմից մատուցվող ծառայություններից

օգտվողների կողմից կատարված վճարները՝ որպես տեղական վճար սահմանելու հանգամանքով: 2019 թվականի հաստատված բյուջեի նկատմամբ աճը պայմանավորված է 2020 թվականի հունվարի 1-ից աշատակիցների աշխատավարձերի 25% բարձրացմամբ:

94. «Հակոբ Կոջոյան» կրթահամալիր ՊՈԱԿ-ում արտադպրոցական դաստիարակության կազմակերպում (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով նախատեսվել է 7,547.8 հազ. դրամ՝ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծի հիման վրա:

95. Երաժշտական և արվեստի դպրոցներում ազգային, փողային և լարային նվագարանների գծով ուսուցում ծրագրով նախատեսվել է 142,358.7 հազ. դրամ՝ որպես սուբսիդիա՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջեի նախագծով նախատեսված նպատակային հատկացումների հաշվին:

96. Արտադպրոցական կազմակերպությունների համար անհրաժեշտ գույքի ձեռք բերում ծրագրով նախատեսվել է 80,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականին նախատեսվածից 10,000.0 հազ. դրամով ավել, որից՝ 50,000.0 հազ. դրամը Երևանի ենթակայության երաժշտական դպրոցների համար գույքի և երաժշտական գործիքների ձեռք բերման համար, 30,000.0 հազ. դրամը՝ մարզական կազմակերպությունների համար մարզագույքի ձեռք բերման համար, որից 10,000.0 հազ. դրամը մարզադպրոց հաճախող հաշմանդամություն ունեցող անձանց համար համապատասխան մարզագույքի ձեռքբերմանը:

97. Արտադպրոցական կազմակերպությունների հիմնանորոգում և վերանորոգում ծրագրով նախատեսվել է 57,946.3 հազ. դրամ՝ §Հայ-Արտ| մշակութային կենտրոնի ընթացիկ վերանորոգման և §Երևանի մանկապատանեկան ստեղծագործության քաղաքային կենտրոն| ՀՈԱԿի- շենքի /Մոսկովյան Յշենք/ տանիքի վերանորոգման և պատուհանների մասնակի փոխարինման նպատակով:

98. Նախադպրոցական հաստատությունների հիմնանորոգում և վերանորոգում ծրագրով նախատեսվել է 2,547,000.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 1,149,500.0 հազ. դրամով ավելի: Ծրագրով նախատեսվում է խիստ անհրաժեշտության և առաջնահերթության սկզբունքի պահպանմամբ իրականացնել 2019 թվականին չնորոգված և 2020 թվականին նախատեսված թվով 20 նախադպրոցական հաստատությունների հիմնանորոգման և թվով 8 նախադպրոցական

հաստատությունների ջեռուցման համակարգերի առանձնացման աշխատանքներ՝ համաձայն ներկայացված նախագծերի:

99. Դպրոցական օլիմպիադաների և այլ միջոցառումների կազմակերպում ծրագրով նախատեսվել է 48,500.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 21,000.0 հազ. դրամով ավելի, որի շրջանակներում նախատեսվում են մանկավարժների խրախուսման միջոցառումների անցկացում, «Ազգային Ժողովի գավաթի» կազմակերպում, առարկայական օլիմպիադաներ, շախմատի օլիմպիադա, հորեյլանական միջոցառումներ, այցելություններ քույր քաղաքներ և համագործակցություն ներառական կրթություն իրականացնող դպրոցներին աջակցող թիմերի հետ, նախատեսվում է նաև էկո ակումբների ստեղծում թվով 12 վարչական շրջաններում, տեսահոլովակի ստեղծում աղբի տեսակավորման վերաբերյալ:

100. Առեստավորման միջոցով որակավորում ստացած ուսուցիչներին հավելավճարների տրամադրում (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով նախատեսվել է 37,662.2 հազ. դրամ որպես պատվիրակված լիազորություն՝ ՀՀ 2020 թվականի պետական բյուջի նախագծով նախատեսված ցուցանիշների հիման վրա:

101. Սոցիալապես անապահով ընտանիքների երեխաների հանգստի կազմակերպում ծրագրով նախատեսվել է 7,533.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ճշտված ցուցանիշից 756.0 հազ. դրամով ավել և հաշվարկվել է նախորդ տարիների փաստացի կատարված նմանատիպ ծախսերի հիման վրա:

102. Հարազատ չունեցող անձանց և սոցիալապես անապահով ընտանիքների համար հուղարկավորության կազմակերպում ծրագրով նախատեսվել է 28,941.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի 31,303.5 հազ. դրամի դիմաց և հաշվարկվել է նախորդ տարիների փաստացի կատարված նմանատիպ ծախսերի հիման վրա:

103. Սոցիալապես անապահով ընտանիքներին տոնական և հիշատակի օրերին աջակցություն, սոցիալապես անապահով անձանց աջակցություն, և հասարակական կազմակերպություններին աջակցություն ծրագրերով նախատեսվել է 550,249.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի հաստատված ցուցանիշից 34,259.5 հազ. դրամով ավելի և հաշվարկված է հստակ ծրագրային մոտեցումներից, բնակչության առանձնացված խմբերի աջակցության միջոցառումներից ելնելով:

104. Սոցիալական օգնության ծառայությունների գործունեության կազմակերպում (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով նախատեսվել է 361,962.5 հազ. դրամ՝ որպես պատվիրակված լիազորություն:

105. Պետական հիմնարկների և կազմակերպությունների աշխատողների սոցիալական փաթեթով ապահովում (պատվիրակված լիազորություններ) ծրագրով նախատեսվում է 694,595.5 հազ. դրամ՝ որպես պատվիրակված լիազորություն:

106. Առողջության ապահովագրություն ծրագրով նախատեսվել է 676,534.0 հազ. դրամ՝ 2019 թվականի ցուցանիշից 217,000.0 հազ. դրամով ավելի, ինչը պայմանավորված է շահառուների քանակի ավելացմամբ: Յուրաքանչյուր աշխատակցի համար առողջության ապահովագրության փաթեթի սահմանաչափի (գումարի) գումարը նախատեսվում է սահմանել 57.0 հազ. դրամ, ինչը ապահովագրություն ստացող անձի պարագայում տարվա կտրվածքով նախատեսում է մինչև 4,000,000 դրամի առողջապահական ծառայություններից օգտվելու հնարավորություն: Առողջության ապահովագրության ծառայություններ են ձեռք բերվում Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի, վարչական շրջանների աշխատակազմերի աշխատակիցների, շախմատի դպրոցների, մանկապարտեզների աշխատակիցների, «Երևանտրանս» ՓԲԸ-ի վարորդների, «ԳՇՊՇ» ՓԲԸ-ի սպասարկող անձնակազմի, Երևան քաղաքի թատրոնների և թանգարանների, գրադարանների աշխատակիցների համար, 2020թվականին նախատեսվում է շահառուների ցանկում ներառել նաև մարզադպրոցների, երաժշտական և արվեստի դպրոցների, ՄՊՍԿ-ների, մշակույթի կենտրոնների, ինչպես նաև «Երևանի աղբահանության և սանիտարական մաքրում» համայնքնային հիմնարկի, «Թափառող կենդանիների վնասազերծման կենտրոն» ՀՈԱԿ-ի աշխատակիցներին :

107. Աշխատակազմի աշխատողների սոցիալական փաթեթով ապահովում ծրագրով նախատեսվել է 45,000.0 հազ. դրամ: Ծրագրով նախատեսվում է Երևանի քաղաքապետարանի աշխատակազմի աշխատակիցներին՝ սոցիալական խնդիրների բարելավման նպատակով, ապահովել սոցիալական փաթեթով: Ծրագիրը լինելու է շարունակական և տարեց տարի, բյուջետային ծախսերի հնարավորության շրջանակներում նախատեսվում է դրանում ներառել Երևանի քաղաքապետարանի վարչական շրջանների աշխատակազմերի աշխատակիցներին, Երևանի քաղաքապետարանի ենթակայության կազմակերպությունների առողջապահական փաթեթի շահառու հանդիսացող մնացյալ խմբերին:

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծով նախատեսվում է **9,112,811.5** հազ. դրամի չափով պակասուրդ: Եվրոպական ներդրումային բանկի աջակցությամբ իրականացվող «Երևանի էներգաարդյունավետության» ծրագրի շրջանակներում նախատեսվում է վարկի ստացում **1,799,857.1** հազ. դրամ, տարեսկզբի ազատ մնացորդը կանխատեսվում է **7,884,950.4** հազ. դրամի չափով: Միաժամանակ տարեսկզբի ազատ մնացորդից նախատեսվում է **408,196.0** հազ. դրամն ուղղել «Փարկինգ Սիթի Սերվիս» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում բաժնետոմսերի ձեռք բերմանը, **13,800.0** հազ. դրամն ուղղել «Երևանի քաղաքային նոր աղբավայր» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում բաժնետոմսերի ձեռք բերմանը, իսկ **150,000,0** հազ. դրամը՝ «Երևան ավտոբուս» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալում բաժնետոմսերի ձեռք բերմանը:

Տարեսկզբի ազատ մնացորդը կանխատեսված ցուցանիշ է, որը կճշգրտվի 2019 թվականի բյուջետային տարվա ավարտից հետո:

Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագիծը՝ հաստատված ժամանակացույցի համաձայն, 2019 թվականի նոյեմբերի 4-ին ներկայացվել է Երևանի քաղաքապետին կից գործող Երևան համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդի անդամներին, նոյեմբերի 12-ին հրավիրված նիստում տվել է իր դրական եզրակացությունը 2019 թվականի նոյեմբերի 12-ից մինչև նոյեմբերի 27-ը Երևան քաղաքի 2019 թվականի բյուջեի նախագծի վերաբերյալ հանրային քննարկումներ իրականացնելու համար: Հանրային քննարկման հրապարակայնությունը, մատչելիությունը և թափանցիկությունը ապահովելու նպատակով հանրային քննարկման մասնակցության հրավերը հրապարակվել է մամուլում և Երևան քաղաքի պաշտոնական կայքում: Միաժամանակ ՀՀ արդարադատության նախարարության իրավական ակտերի նախագծերի հրապարակման միասնական <http://www.e-draft.am> կայքում, ինչպես նաև Երևան քաղաքի պաշտոնական կայքում հրապարակվել է Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծի էլեկտրոնային տարբերակը կից բացատրագիր-հիմնավորմամբ: 2019 թվականի նոյեմբերի 27-ին Երևանի քաղաքապետարանում կազմակերպվել է Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագծի հանրային քննարկում՝ հանրային բաց լուծումների եղանակով, որի վերաբերյալ կազմվել է համապատասխան ամփոփաթերթ: Երևանի քաղաքապետին կից գործող Երևան համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհրդի 2019 թվականի դեկտեմբերի 4-ին կայացած

նիստում ամփոփվել են հանրային քննարկման արդյունքները: Նույն նիստում Երևան համայնքի զարգացման հնգամյա ծրագրի և տարեկան բյուջեի կառավարման խորհուրդը տվել է իր դրական եզրակացությունը Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագիծը Երևանի ավագանուն ներկայացնելու համար:

Այսպիսով, Երևան քաղաքի 2020 թվականի բյուջեի նախագիծը առաջարկվում է հաստատել.

- 1. Եկամուտների գծով՝ 107,146,776.0 հազ. դրամ,*
- 2. Ծախսերի գծով՝ 116,259,587.5 հազ. դրամ,*
- 3. դեֆիցիտը՝ 9,112,811.5 հազ. դրամ:*

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏ

Հ. ՄԱՐՈՒԹՅԱՆ